

ved Tiendens Afløsning fritages for tryk-
fende og hæmmende Baand. Staten har i
sin Tid paalagt Tienden ved et Magtsprog,
og Staten har endvidere tilladt, at visse
Samsundsklasser og visse Eiendomme ere
blevne fri for at svare Tiende, ja, Staten
har fundet sig i, at de mange Borgere, der
ikke have Fordejendom, have faaet en tilsva-
rende Byrde som den, der nu hviler paa
Fordejendomsbesidderne i Form af Tiende.
Det er selvfølgeagt, at denne Ulighed i
Skatteforholdene haade har vaart og været
megen Misnoje i Samfundet, og det kan kun
være i Statens velforstaaede Interesse, at
Rilden til saadan Ubilse stoppes; Staten har
ogsaa i sin Tid tilladt, at Tienden for en
Del har mistet sin oprindelige Bestemmelse
derved, at det er tilladt, at Retten til at
opkræve Tiender kan blive Genstand for Køb
og Salg. Alle disse Grunde tale for, at
Staten maa have særlig Interesse af at
støtte Bestræbelser for Tiendens Afløsning.

Dette Forslag er ikke beregnet paa at
være et Agitationsstof, tværtimod, det er For-
slagsstillernes Vuste, som det er vort Haab,
at det ved en velvillig Forhandling mellem
Lovgivningsmagtens forskellige Faktorer skal
lykkes i denne Rigsdaagssamling at tilveje-
bringe en Lov paa det Grundlag, som her
foreligger til Forhandling, og det glæder
mig at se, at Landbrugets Repræsentanter
der nylig var samlede paa Agramødet i
Dden, enstemmig have tilraadet Afløsning
af Tiender paa Grundlag af frivillige Over-
enskomster mellem Tiendemodtager og Ti-
endehver.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa
Forslagsstillernes Vegne anbefale Forslaget,
saa vel til det høje Tings som til Ministeriets
Velvilje.

Judenrigsministeren (Jagerslev):

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne mente,
at det ogsaa for Staten maatte have væsentlig
Betydning, om man kunde komme til en
Tiendeafløsning, og deri kan jeg give ham
gaanste Ret. Det blev nævnt forleden Dag
gaanste i Almindelighed, at det havde sin
Samsundsbetydning, at alle de forskellige
Byrder paa Hartforret faldt bort ved en
saadan Afløsning, og det er gaanste rigtig.
Der er jo ogsaa andre Momenter, som kunne
nævnes. Man vil for Eksempel gennem et
Forslag som dette, hvis det i det hele vinder
Bifald, kunne komme bort fra den mindre
heldige Maade at vedligeholde Kirkerne paa
paa Landet, hvor meget ofte den enkelte
Mand staar til Ansvar for Vedligeholdelsen
og har at udføre noget, som Lovgivnings-
magten har ordnet ved ret vanskelige Bestem-

melser. Endvidere nævnte den ærede Ord-
fører for Forslagsstillerne, at som Lønnaas-
spørgsmaalet havde Tiendeforholdet ogsaa
Betydning, og det kan jo vel være, at det
vil være heldigt at komme bort herfra. Alt-
saa det kan meget godt erkendes, at en Ord-
ning af denne Sag for Staten, for Sam-
fundet i det hele har sin Betydning, og at
det kan være en meget passende Opaae for
Staten at virke med til Tiendens Afløsning.
Det er der vel heller ingen, der tvivler paa.
Kvad der i det enkelte kan gøres, skal jeg i
Drebillet ikke komme ind paa; det er jo til
Dels ogsaa statsfinansiel, og det skal jeg som
saat holde mig borte fra. — Jeg skal er-
klære mig enig med den ærede Taler i, at
et Forslag, der aader Afgang til en frivillig
Afløsning af Tiende, har bedre Udstat til
at trænge igennem end det Forslag, vi saa
forleden, som gik ud paa at frembringe en
Afløsning af Tienden. Jeg kan ogsaa være
enig med den ærede Taler i, at den Vej,
der her er slaat ind paa, efter min For-
mening vil være lettere at betvæde end de
Beje, man tidligere er slaat ind paa.
Dermed er det selvfølgeagt ikke sagt, at der
jo ikke kan være meget at udrette paa Enkel-
hederne i de foreslaede Bestemmelser og maasse
i enkelte Punkter ogsaa paa Grundlaget, men
som Forhandlingsgrundlag tror jeg, at dette
Forslag meget godt er brugeligt, og at det giver
god Udstat til at komme igennem, for saa
vidt vedrører Indenrigsministeren — det er
jo klart, at det indeholder Bestemmelser, som
i høj Grad vedkomme Kirke- og Undervis-
ningsministeren, ikke at tale om de rent finan-
sielle Bestemmelser. Men jeg siger alt-
saaen i Almindelighed, at der kan være al
Grund til at forsøge, om man ikke ad denne
Vej kan enes om en Lov, som giver Afgang
til at afløse Tienden. — Den ærede Ord-
fører for Forslagsstillerne nævnte, at han
troede ogsaa, at det for Tiendeejerne, som
han kaldte dem, fra deres Synspunkt maatte
være heldigt at komme til en Lov, netop ad
denne Vej. Ogsaa der er jeg enig med den
ærede Ordfører. Jeg tror, at det vilde være
meget vanskeligt at saa dem i Tale, hvis man
giver en Evangslov. Hvis man gav en
Evangslov, vilde der sikkert blive gjort al
den Modstand imod den, der kan gøres inden
for Lovens Grænser. Derimod anser jeg det
ikke for saa vanskeligt at komme saadanne
Tiendeejere i Tale, naar man gaar den fri-
villige Vej, og giver Afgang til Afløsning
paa nogenlunde billige Vilkaar. Man kan
ikke sige noget bestemt derom, men det er jo
ogsaa kommet frem offentlig, at der er en
vis Tendens hos Tiendeejerne til at komme